Sirottelualueen perustaminen Kakskerran hautausmaalle

235/05.01.00.00/2026

Kiinteistöjohtokunta 11.11.2026 § 49

Esittelijä — Hautaustoimen päällikkö Pekka Sorri

Esittely — Martin seurakuntaneuvosto on tehnyt 9.9.2026 aloitteen sirottelualueen perustamisesta Kakskerran hautausmaalle. Samalla pyydetään selvittämään mahdollisuutta muodostaa Kakskerran kirkon edustalla olevan Kirkkosuntin vesialueelle sirottelualue.

Vuonna 2025 sirotteluiden osuus hautauksista yhtymän hautausmaille tehdyistä hautauksista oli 5 % . Muistolehtoon tehtyjen hautausten osuus oli 32 % Yhdessä näiden yhteishauta-alueille tehtyjen hautausten osuus oli kaikista hautauksista oli jo 37 %. Määrä lienee suurempi kuin missään muualla Suomessa. Osuus on viime vuosina kasvanut tasaisesti. Vuonna 2018 osuus oli 30 % ja vuonna 2022 33 %. Osuuden voimakkaaseen kasvuun on todennäköisesti ollut vaikuttamassa osaltaan myös uusien pienoismuistolehtojen perustaminen pienemmille hautausmaille, kuten Maarian kirkkomaalle, Paattisille, Kuusistoon ja Kakskertaan. Hautaamisen siirtyminen yhä enemmän yhteishauta-alueille saattaa johtaa tulevien vuosien ja vuosikymmenten kuluessa perinteisen suomalaisen hautausmaakulttuurin rapistumiseen. Seurauksena tulevat olemaan tyhjenevät hautausmaat ja haudallakäyntiperinteen loppuminen.

Sirottelualueita Turun seurakuntayhtymällä on toistaiseksi vain Turun ja Piikkiön hautausmailla. Turun hautausmaan anonyymi sirottelualue sijaitsee luonnon metsässä muistolehdon eteläpuolella. Piikkiön sirottelualue sijaitsee uudella Koroisten alueella . Se on toteutettu erikseen rakennettuun, noin 10 m^2 kivikkoon. Piikkiössä sirottelualueelle sirotellun vainajan nimi on mahdollista saada muistolehdon nimilaattaan. Viime vuonna Turun hautausmaan sirottelualueella tehtiin 99 sirottelua. Tänä vuonna on tehty jo 152 sirottelua. Yhteensä alueelle on siroteltu vuodesta 1992 lähtien noin tuhannen vainajan tuhkat. Piikkiöön on siroteltu tänä vuonna yhden ja viime vuonna kahden vainajan tuhkat. Piikkiön sirottelualueelle on tehty vuodesta 2016 lähtien yhteensä 10 sirottelua.

Tuhkan sirottelu maastoon, luonnon helmaan, on ajatuksena kaunis. Käytännössä tuhkan sirottelu uurnasta on hankala toimenpide, koska tuhka on pölyävää ja tuuli tarttuu siihen helposti, heittäen tuhkaa sirottelijan ja mahdollisesti myös saattoväen päälle. Koska tuhkaa on hankalaa saada siroteltua uurnasta tasaisesti maaperään, seurauksena on voi olla kasoja, joita sitten myöhemmin joudutaan levittämään esim. haravalla laajemmalle. Tuhka säilyy maan pinnalla näkyvissä usein kuukausia, joskus jopa vuosia, kunnes sade vähitellen huuhtelee sen ja päälle varisevat neulaset ja puun lehdet sekä kasvava heinikko tai varvikko peittävät tuhkan. Tuhkan-

sirottelualue tuhkaläikkineen voikin pahimmillaan olla satunnaiselle alueella kävijälle järkytys. Maastoon tehtävän sirottelun pitäminen vainaa kunnioittavana hautaustapana ei aina ole itsestään selvää.

Maastossa sijaitsevan sirottelualueen ongelmaksi mainittakoon vielä, että alueet eivät aina ole luonnostaan esteettömiä. Henkilön, jolla on lyhentynyt askel tai joka käyttää rollaattoria tai pyörätuolia, voi olla vaikeata päästä muun saattoväen kanssa metsäiselle, ehkä epätasaisessa maastossa sijaitsevalle sirottelualueelle. Mikäli maastoa tasataan ja sinne rakennetaan väyliä liikkumista varten, meneteään samalla merkittävä osa alueen houkuttelevasta luonnontilaisuudesta.

Sirottelualueen perustaminen Kirkkosuntin vesialueelle ei ole Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän vallassa, koska vesialuetta hallinnoivat osakaskunnat. Kirkkosuntin rannoilla on runsaasti ympärivuotista ja loma-asutusta. Vesialueen leveys kirkon kohdalla on vain 200-300 metriä. Tuhkansirottelualueen perustaminen kirkon toimesta asuttujen rantojen läheisyyteen saattaa herättää vastustusta. On myös huomattava, että lähistöllä Vepsän ja Rajakarin välissä, sijaitsee Turun kaupungin osoittama sirottelupaikka väljällä vesialueella, johon esim. Satavasta lyhimmillään on alle 2 km matka vesitse.

Mikäli Kakskerran hautausmaalle perustettaisiin sirottelualue, on todennäköistä, että sirottelualueiden perustamisaloitteita tehtäisiin pian myös yhtymän muille hautausmaille. Saattaisi käydä, kuten muistolehtojen perustamisessa on käynyt: vain Maarian hautausmaa on enää ilman omaa muistolehtoa.
Myös hautausmaakulttuurin rapistumisen estämiseksi on perusteltua, että uusia sirottelualueita ei toistaiseksi perusteta.

Esitys

Koska Turun hautausmaalla, hyvien liikenneyhteyksien varrella on kaikkien käytettävissä oleva suosittu, varsin esteetön ja luonnonkaunilla paikalla sijaitsevaTurun hautausmaan sirottelualue, ja koska hautausmäärältään yhtymän pieneimpiin kuuluvalla Kakskerran hautausmaalla on jo yhteishauta-alueena palveleva muistolehto, päätetään, että sirottelualuetta ei ainakaan toistaiseksi ole tarpeen perustaa Kakskerran hautausmaan yhteyteen. Sirottelumahdollisuuden tarjoaminen Kirkkosuntin vesialueelle on vesialueen omistajatahon tehtävä. Seurakuntayhtymän hautaustoimipalvelut keskittyvät tarjomaan hautausmahdollisuuksia vain omistamilleen tai hallinnoimilleen hautausmailleen.

Päätös

Käsittely:
Asiasta pidettiin useita puheenvuoroja, joissa Martin seurakuntaneuvoston esitys sai kannatusta. Muutos- tai vastaehdotusta ei kuitenkaan tehty.

Päätös:
Asia palautettiin valmisteluun.